

LAS GOLONDRINAS DE KABUL

Les hirondelles de Kaboul

França, 2019

Direcció: Zabou Breitman, Eléa

Gobbé-Mévellec

Durada: 85 min.

Gènere: animació

Idioma: francès

Data d'estrena: 06/03/20

Una història d'amor i de terror

A finals del segle passat, l'Afganistan patia la dictadura dels talibans que els EUA, després dels atemptats de l'11-S, van enderrocar amb una voluntat de venjar-se dels que havien donat refugi a Osama Bin Laden. Vint anys després, continuen els patiments de l'Afganistan: la violència i mortaldat de la guerra civil i la misèria (és el país més pobre d'Àsia) s'hi escampen mentre els soldats nord-americans, havent-s'hi instaurat un règim formalment democràtic, donen suport a un govern corrupte en combat amb la guerrilla dels talibans, que tenen controlat la meitat del territori. Tan és així que, recentment, els EUA han signat amb els talibans un acord per «dur la pau» al país: els nord-americans es comprometen a retirar les seves tropes i els talibans a abandonar les armes. Hi pot haver esperança? La guerra, que de fet va començar l'any 1979 amb la invasió soviètica per donar suport al govern comunista amenaçat, i la misèria han fet que el setanta per cent de la població tingui menys de trenta anys: molta gent hi ha mort abans d'hora. La majoria d'afgans, doncs, pràcticament no recorden el règim dels talibans, amb la llei de la sharia, el control i repressió de les dones i una multitud de prohibicions. Però no deuen ignorar-ho i potser temen que els talibans no renunciïn a dominar completament el país i a imposar novament el seu règim tirànic.

El cas és que *Les hirondelles de Kaboul* («Las golondrinas de Kabul») reconstrueix l'atmosfera de malson irrespirable del règim talibà. Basada en la novel·la homònima de Yasmina Kahdra, pseudònim de l'escriptor algerià Mohammad Moulessshoul, aquesta pel·lícula d'animació per adults comença amb la lapidació d'una dona, acusada d'adulteri. Una multitud hi participa, entre la qual un jove que, arrossegat per la crueltat fanàtica, finalment llença una pedra a contracor i, de fet, en contra de la seva moral i les seves creences. Com escapar de la intolerància? Com resistir la temptació mateixa d'exercir-la, ni que sigui en un instant que pesarà per sempre més a la consciència? Aquest jove (Mohsen) està enamorat d'una noia vital (Zunaira) d'esperit lliure i somniador: el seu caràcter és en ell mateix una forma de resistència. Com pot suposar-se, aquesta

parella serà víctima de la opressió i la intolerància. Té el seu contrapunt i en certa manera el seu complement en una parella més gran que, donant complexitat a la trama, estan atrapats, encara que diferentment, pel règim: el carceller d'una presó de dones (Atiq) i la seva esposa moribunda (Mussarat). El dibuix d'aquests personatges, com en el cas de la resta, va ser inspirat pels actors (Zita Hanot/Zunaira, Swann Arland/Mohsen, Simon Abkarian/Atiq i Hiam Abbas/Mussarat) que hi aporten la veu. Un cop filmats, van ser dibuixats i animats.

La pel·lícula co-dirigida per les franceses Zabou Breitman (realitzadora) i Eléa Gobbé Mervellec (dibuixant) desenvolupa uns elements dramàtics creant una història d'amor i de terror, una faula terrible i a la vegada tendre, una pregaria humanista. Presentada a la secció "Un certain regard" del passat festival de Canes, la dramatització pot semblar a vegades d'un traç gruixut, però els matisos hi són en una animació amb una textura d'aquarel·la i un dibuix evocador que, defugint el naturalisme sense renunciar al realisme, aporta una sensació de malenconia, però que també esbossa formes i colors que conviden a l'esperança. Enmig de la barbàrie, hi pot haver una esclatxa per a la poesia, que es fa més necessària que mai tot esperant el retorn de les orenetes. Una pel·lícula adient per projectar a l'entorn del 8 de març: un cas de repressió màxima contra les dones, però també de la seva resistència i, fins el sacrifici, solidaritat.

Imma Merino
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona